

RUNDE KOMMUNE

INTENSJONSAVTALE HAREID, HERØY,
ULSTEIN, SANDE, VANYLVEN

Runde kommune skal vere

- *ein global spydspiss for havbasert verdiskaping*
- *den mest attraktive kommunen å busette seg i på Sunnmøre*

gjennom

- *attraktive og definerte tettstadar og bustadområde*
- *ein interessant og mangfaldig arbeidsmarknad*
- *eit framifrå kultur- og idrettsmiljø*

Forhandlingsutvala i dei fem kommunane

Innhald

- 1. Innleiing**
- 2. Visjon**
- 3. Samfunnsutvikling**
- 4. Kommunal organisering**
- 5. Målform**
- 6. Gode tenester**
- 7. Arbeidsgjevarpolitikk/tilsette**
- 8. Lokaldemokrati**
- 9. Kommuneøkonomi**
- 10.Fellesnemnd**
- 11.Innbyggjarinvolvering**
- 12.Verdiar i det vidare arbeidet**

1. Innleiing

Stortinget har vedtatt å gjennomføre ei nasjonal kommunereform der alle kommunar skal utgreie alternativ til dagens struktur.

Vanylven, Sande, Herøy, Ulstein og Hareid har som intensjon å danne ein ny felles kommune frå 1.januar 2020 - Runde kommune. Det er kommunestyra som avgjer om kommunane skal slå seg saman eller ikkje, etter dialog med og medverknad frå innbyggjarane.

Måla for reforma er gode og likeverdige tenester til innbyggerane, ei heilskapleg og samordna samfunnsutvikling, kommunar som er berekraftige og økonomisk robuste og eit styrka lokaldemokrati.

Dei fem kommunane er for dei fleste ein kvardagsregion med felles bu- og arbeidsmarknad, høg pendlingsfrekvens mellom kommunane, relativt korte avstandar, og sterke samhandlande næringsklynger. Kommunane har allereie i dag eit omfattande interkommunalt samarbeid. Ei samanslåing kan i tillegg gi ei rekkje mulegheiter og gevinstar:

- betre politisk samordning og overordna prioritering
- betre strategisk og administrativ styring
- større samla innovasjonskraft
- betre utnytting av dei einskilde geografiske områda sin eigenart og preferanse
- større kraft som samfunnsutviklar
- gi kommunen fleire oppgåver og større mynde
- solide fagmiljø, robuste og fleksible tenester
- kostnadseffektivitet

2. Visjon

Runde kommune skal vere nyskapande og attraktiv, med lokal identitet og regional slagkraft. Vi skal vidareutvikle kommunen som global spydspiss for havbasert verdiskaping.

Prioriterte mål

- *den mest attraktive kommunen å busette seg i på Sunnmøre*
- *samordna innsats, større handlekraft og omstillingsevne på alle område*
- *bygge ut viktig infrastruktur, betra kollektivtilbod, større samordna satsing på næringsutvikling, nye og eksisterande arbeidsplassar,*
- *yte tenester av god kvalitet nær innbyggerane, utvikle sterke fagmiljø og arbeidsplassar i alle kommunedelsenter, ha eit aktivt forhold til tenesteinnovasjon og ny velferdsteknologi*
- *samarbeid mellom kommune, vidaregåande skular og høgare utdanning*
- *eit levande lokaldemokrati der innbyggerar, næringsliv og organisasjonar har reell medverknad*
- *sunn økonomi og effektiv kommunal drift*
- *arbeidet med ein ny felles kommune skal vere prega av tillit, respekt, rausheit og likeverd*

3. Samfunnsutvikling

Runde kommune skal vere den mest attraktive kommunen å busette seg i på Sunnmøre gjennom attraktive og definerte tettstadar og bustadområde, ein interessant og mangfaldig arbeidsmarknad og eit framifrå kultur- og idrettsmiljø.

Attraktive tettstadar blir vurdert som ein føresetnad for vidare vekst og utvikling. Sterke teneste- og næringsklynger i Fiskå, Larsnes, Fosnavåg, Ulsteinvik og Hareid vil vere ein fordel for omlandet og bygdene rundt. Både små og store tettstadar og bygder skal bestå, og utvikle seg ut frå sin eigenart og potensiale. Ein felles samla kommune vil ha ei heilt anna utviklingskraft dei neste tiåra gjennom felles planverk, økonomisk handlekraft, større fleksibilitet og handlingsrom, meir areal til bustad og næring og koordinert utbygging av infrastruktur i heile kommunen.

Samordna innsats, større handlekraft og omstillingsevne. Sentralisering har vore ei konstant utfordring dei siste tiåra og er ein del av samfunnsbildet. Uavhengig av framtidig kommunestruktur vil sentralisering, demografi og manglande tilflytting vere ei utfordring også i tiåra som kjem. Ein større kommune kan møte desse utfordringane offensivt med samordna innsats, større handlekraft og omstillingsevne.

Dei vidaregåande skulane og høgskule/universitet er viktige for kompetansebygging og samfunnsutvikling. Runde kommune vil aktivt støtte opp under eit breitt tilbod av vidaregåande opplæring. Kommunen ønsker eit aktivt samspel med fylkeskommunen og høgskulane i Volda og Molde og NTNU Ålesund. Regionale utdanningsinstitusjonar er viktig for sikre tilflytting til regionen og rekruttering til arbeidslivet.

Strategi

Runde kommune skal løfte fram eit felles planverk med ledig næringsareal i heile kommunen, og med attraktive buareal, slik at næringslivet får tak i arbeidskrafta dei treng. Kommunen skal ha fokus på nyskaping og samhandling med næringsliv og utdannings- og forskingsinstitusjonar, slik at vår region i sterkare grad vinn fram i konkurransen om kapital og arbeidskraft. Slik kan Runde kommune

- *ta rolla som leiande regional samfunnsutviklar og fremje funksjonelle tettstadar med god infrastruktur og kommunikasjon i alle delar av kommunen*
- *vere eit kraftsenter for IKT og teknologi. Samarbeide med næringslivet for å skape eit innovativt IKT-miljø for å utvikle arbeidsplassar på sikt*
- *yte tenester av god kvalitet til innbygarane, utvikle sterke fagmiljø, og varierte og framtidssretta arbeidsplassar til begge kjønn*

Tiltak:

- Bygge ut viktig infrastruktur: *Sande fastlandssamband, Rovdefjordsambandet (Kystvegen) og HAFAS (E-39) må realiserast snarast råd. Inntil alle er landfaste er målet døgntkontinuerlege ferjesamband. Arbeide for å utbetre hovudtransportårene og fjerne flaskehalsar i kommunen. Prioritere vidare utbygging av digital infrastruktur.*
- Kollektivtilbodet *må styrkast gjennom betre samordning og frekvens. Viktige transportaksar og knutepunkt må identifiserast og prioriterast. Stad skipstunell vil muleggjere ny kysthurtigbåtrute mellom Bergen og Ålesund. Oppretthalde samfunnsbåten/pendlarruta i Sande til fastlandssambandet er realisert.*

- *Arbeidsplassar og næringsutvikling: Større koordinert satsing på risikokapital, gründerveiledning, attraktive næringsareal, infrastruktur, samarbeid næringsliv-skule, og samfunnsplanlegging. Den nye kommunen må saman med næringsliv og utdannings- og forskingsinstansar utvikle gode næringsplanar, herunder marin næringsplan. Reiselivet i regionen har stort potensiale som kan gi positive ringverknader i ei samordna satsing, f.eks ved å utvikle ei klynge for kystturisme.*
- *Den nye kommunen skal legge til rette for å styrke dagens handels- og tettstadar. Tiltak kan vere tettstadsutviklingsplanar med disponible investeringsmidlar til å gjennomføre tiltak for auka trivsel og bulyst i alle sentra.*
- *Tenesteinnovasjon: Ein større kommune med tyngre fagmiljø vil kunne sette av økonomiske og personalmessige ressursar til å drive tenesteinnovasjon innan fleire tenester, og slik utvikle og førebu kommunen for framtida.*
- *Aktiv dialog med fylkeskommunen og næringsliv for å sikre samfunnsrolla til dei vidaregåande skulane i Ulstein, Herøy og Vanylven. Arbeide for å fornye og utvikle studietilbod og skulane.*

4. Kommunal organisering

Målet med Runde kommune er å skape ein ny sterk organisasjon for å utvikle regionen i samspel med næringslivet og frivillig sektor inn i framtida. Både tettstadar og bygder skal ta del og finne sin plass i ei heilskapleg utvikling. Runde kommune vil vere ein stor arbeidsplass med om lag 2500 tilsette der dei aller fleste har sitt arbeid spreidd på ulike stadar som i dag. Dei kommunale tenestene og dermed arbeidsplassane skal vere nær brukarane, samtidig som dei tilsette vil vere del av eit større og meir robust fagmiljø med spesialiserte tenester tilgjengelege.

Følgjande prinsipp vil ligge til grunn for Runde kommune:

- *Kommunesenteret og rådhuset skal leggjast til Myrvåg. Her skal den strategiske leiinga med ordførar, rådmann og rådmannen sitt leiarteam, samt andre strategiske stabsfunksjonar, vere lokaliserte. Øvrige fagstillingar og stabsfunksjonar skal fordelast mellom dei andre kommunedelsentra. Fagstillingane og fagleg leiing skal i størst muleg grad vere lokaliserte på eller nær tenestestaden.*
- *Basistenestene (barnehage, SFO, skule, kulturskule, eldreomsorg, legesenter, helsestasjonar, bibliotek, servicetorg, symjebasseng) skal i hovudsak vere plasserte som i dag.*
- *Spesialiserte fagmiljø/mellomleiing som ikkje er lagt til Myrvåg vert fordelt slik: Hareid 20%, Ulstein 25%, Herøy 25%, Sande 15% og Vanylven 15%. Politisk og administrativ leiing i Myrvåg skal ikkje vere ein del av dette reknestykket. Dette skal samle og styrke fagmiljøa, samstundes som alle kommunedelsentra får viktige kompetansesarbeidsplassar og eit ansvar som dei forvaltar for heile kommunen.*

Fellesnemnda (kap 8) skal innan 2019 føreslå konkret tenesteorganisering etter ein grundig prosess der alle kommunane, arbeidstakarorganisasjonar og politisk nivå er involvert. Fellesnemnda skal også ta stilling til om **krinsgrensene** skal endrast for best muleg å møte venta folketalsutvikling vurdert mot eksisterande tenesteorganisering, samt vurdere normer for minimums- og maksimumsavstandar til barnehagar og skular.

Tenester og oppgåver som i dag er organiserte i **interkommunalt samarbeid** må vurderast der siktemålet er at flest muleg av desse oppgåvene skal løysast av den nye kommunen.

5. Målform

Språk er og skaper identitet. Runde kommune skal ha nynorsk som målform. Den nye kommunen skal ha ein medviten språkbruk og ha ein eigen språkbruksplan.

6. Gode tenester

Kommunen skal vektlegge å gi eit heilskapleg, likeverdig og tverrfagleg tilbod til alle innbyggjarane i den nye kommunen. Kommunal tenesteyting som barnehagar, skular og omsorgstenester skal framleis vere lokaliserte i nærleiken av der folk bur.

Runde kommune skal harmonisere dagens tenester i dei fem kommunane, og vidareføre kvalitativt gode tenester på ein koordinert måte for heile regionen. Den nye kommunen skal utvikle tenestene slik at dei møter utfordringane i framtida.

Runde kommune skal bidra til å vidareføre eit omfattande idretts- og kulturtilbod som blir drive av frivillige lag, organisasjonar og kyrkja. Den samla frivillige innsatsen er avgjerande for innbyggjarane og lokalsamfunna, og avlastar kommunen på sine ansvarsområde. Runde kommune skal vidareføre satsing på, og tilrettelegging for, det lokale frivillige arbeidet.

Strategi og tiltak

- *Innbyggjarane i kommunen skal oppleve kvalitativt gode tenester der dei bur*
- *Utvikle nye eller ta over tenester som ein tidlegare ikkje har klart i eigen regi*
- *Innovasjon og ny velferdsteknologi i kommunal service og tenester*
- *Utvikle likeverdige tenester lett tilgjengeleg for brukarane, der kvalitet, økonomi, nyskaping og berekraft står sentralt*
- *Bygge solide fagmiljø i alle delar av kommunen.*
- *Vidareføre det gode samarbeidet med frivillig sektor og støtte til idrett og kultur*

7. Arbeidsgivarpolitikk/ tilsette

Den nye kommunen skal ha ein tydeleg, raus og inkluderande arbeidsgjevarpolitikk, og legge til rette for mangfald blant dei tilsette i den nye kommunen. Den administrative omorganiseringa skal gjennomførast i ein god prosess og i nært samarbeid med dei tillitsvalde og medarbeidarane. Ein ny kommune skal vidareutvikle dei inspirerande fagmiljøa, og sikre ein godt innretta organisasjon for å realisere visjon, mål og gode tenester.

Strategi og tiltak

- *Alle tilsette sine noverande rettar vert aksepterte i ein ny kommune i samsvar med lov- og avtaleverk.*
- *Over tid er det naturleg å ta ut effektiviseringsgevinstar gjennom naturleg avgang for å frigjere ressursar til utvikling og tenesteproduksjon. Likevel skal ingen tilsette måtte slutte som følgje av kommunereforma.*
- *Dei tilsette vil framleis vere sikra pensjonsordning gjennom KLP, SPK eller kommunal pensjonskasse*
- *Fellesnemnda skal lage eit omstillingsdokument som harmoniserer ulike reglement*

8. Lokaldemokrati

Engasjement, deltaking og ei kjensle av å ha påverknad er avgjerande for eit levande lokaldemokrati. Politikarane i den nye felleskommunen må tenkje heilskap og langsiktig utvikling. Ei større kommune kan gi visse utfordringar for nærmedemokratiet. God lokal forankring i ein større kommune krev at ein politisk og administrativt er aktiv overfor innbyggjarane. Dette kan gjerast til dømes ved å etablere kommunedelutval, digitale plattformer eller andre gode involveringsmåtar. Den nye kommunen skal ha ein organisasjonsmodell, politisk og administrativt, som fremjar eit levande lokaldemokrati, muleggjere medverknad, og evne til omstilling og innovasjon.

Strategi og tiltak

- *Runde kommune skal vere organisert etter formannskapsmodellen (som dagens kommunar). I første periode skal kommunestyret ha 47 medlemmar og formannskapet 15.*
- *Vurdere ei ordning med kommunedelutval med direkte val etter § 12 Kommunelova. Det må drøftast nærare kva delegasjon/ økonomimynde som skal ligge til desse utvala.*
- *Aktivt involvere eit breitt samansett Ungdomsråd i den nye kommunen.*
- *Kommunen skal stå for ein meir aktiv kommunikasjon gjennom nye digitale plattformer, fleire folkemøter, innbyggjarundersøkingar, formannskapshøyringar, og liknande. Det skal utgreiast konkrete løysingar for e-demokrati i den nye kommunen.*
- *Vurdere frikjøp for politikarar for sikre balanse til administrasjonen.*
- *Kommunen er avhengig av og skal støtte den frivillige innsatsen. Utvide ansvaret til politisk sekretariat til også å ivareta /engasjere frivillig sektor*

9. Kommuneøkonomi

Runde kommune skal ha ein sunn økonomi, drive effektivt og levere gode tenester. I perioden fram mot samanslåing pliktar kommunane å utøve ei forsvarleg drift. Kommunane skal ta kollektivt ansvar for gode prosessar og føreseielege handlingar, og må i fellesskap ta stilling til prosjekt som belastar drifta etter samanslåing. Etter 2020 vil eit nytt felles kommunestyre ha ansvaret for økonomiske prioriteringar basert på felles og heilskapleg utvikling.

Strategi og tiltak

- Alle fem kommunane skal levere positive driftsresultat og arbeide kontinuerleg med naudsynte omstillings- og effektiviseringsprossessar.
- Nivå for kommunale avgifter og brukarbetalingar blir harmonisert frå 2020.
- Runde kommune skal ha ein sunn økonomi utan eigedomskatt
- Kommunane skal rapportere viktige økonomital til kvarandre gjennom tertialrapportar, og ha tett dialog omkring vesentlege endringar i driftsnivå, gjeldsnivå og om investeringar som har netto kostnad inn i perioden for ny kommune.

10. Fellesnemnd

Fellesnemnda har etter Inndelingslova §26 ansvar for å samordne og førebu samanslåinga i perioden frå det er gjort endeleg vedtak i Stortinget våren 2017 og fram til samanslåinga vert sett i verk 1. januar 2020. Kommunestyra veljer etter lokale vedtak om samanslåing tre medlemmar kvar til eit samordningsutval som fungerer fram til Fellesnemnda formelt er valt.

Kommunane skal oppnemne tre medlemmar frå kvar kommune til Fellesnemnda. Dei konkrete arbeidsoppgåvene til Fellesnemnda skal vedtakast av kvart kommunestyre som likelydande tekst. Det operative arbeidet skal utførast av ein prosjektorganisasjon utifrå ein prosjektplan. Dei tilsette vil ha medverknad gjennom eit nytt partssamansett utval for den nye kommunen.

11. Innbyggjarinvolvering

Dei fem kommunane vil alle ha ei tett innbyggjarinvolvering og koordinere tidspunkt for dette. Det skal gjennomførast innbyggjarhøyring/ rådgivande folkeavstemming innan 19.05.16. Offentleg informasjon frå kommunane skal vere grundig og balansert.

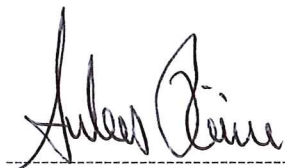
12. Verdier i det vidare arbeidet

Arbeidet med ein ny felles kommune skal vere prega av tillit, respekt, rausheit og likeverd. Vi vil arbeide for ei best muleg ny kommune der vi skal tenkje mulegheiter og løysingar for vekst og velstand i tettstadar og bygder.

Ulsteinvik
30.03.16

Avtaleteksten gir ei overordna strategisk skisse til bygging av den nye kommunen, og er eit produkt av omforeinte løysingar mellom partane.

Partane anbefalar avtalen oversendt deltakarkommunane til vidare politisk handsaming.

Anders Riise
Ordførar
Hareid kommune

Arnulf Goksøy
Ordførar
Herøy kommune

Dag Vaagen
Ordførar
Sande kommune

Knut Erik Engh
Ordførar
Ulstein kommune

Lena Landsverk Sande
Ordførar
Vanylven kommune